

ERASMUS - EUs STØRSTE SUKSESS

EU har mange mislykkede og mange suksesser. Det er ikke lett på rangere disse, men noen sikre kort kan man liste opp:

Noen mislykkede

- Fra land til vann og fra vei til bane – EUs transportpolitikk som skulle vri trafikken bort fra lastebiler – her er det langt å gå
- EUs konstitusjon – stor satsing som falt sammen med det franske og nederlandske ”Nei”
- EU patent – som man aldri har blitt enige om pga. språk
- Europaparlamentet delt på tre steder – kostbart og miljøskadelig, men helt låst politisk
- Lisboa-strategien – fine ord, men lite handling

Som suksesser vil jeg ta frem følgende:

- Indre marked – bort med grenseovergangene
- ØMU – fungerer til tross for økonomenes dystre spådommer
- Forsknings samarbeidet – langsomt bort med nasjonalismen i forskningen
- Utvidelser og regionalpolitikk mot nye land med dårlig økonomi
- Erasmus – over 150.000 studenter i året i utvekslingsprogram

Og kanskje er nettopp Erasmus det aller beste eksempelet på europeisk samarbeide. Gjennom Erasmusprogrammet kan studenter fra universitetet i Montpellier studere et semester

på UIS og dra tilbake til Montpellier uten at de har tapt studietid. De kommer hjem med et nytt faglig perspektiv, nye språkkunnskaper (engelsk og kanskje litt norsk), kunnskaper om en annen kultur og forhåpentligvis med mange nye venner.

I det akademiske året 2005/2006 var 154.553 studenter og 23.462 universitetslærere i Europa på Erasmus-utveksling – en økning på 7% fra året før.

Fra Tyrkia, som er nye i programmet, kom over 2800 studenter og 580 lærere – og er en viktig del av arbeidet med å integrere Tyrkia i EU.

Antallet Erasmus-studenter på HSH og UIS øker også jevnt og trutt. På UIS hadde man i 2006 53 studenter inn og 26 studenter ut og på HSH 34 inn og 55 ut.

Erasmus-studenter er viktig for et universitet. Det gir internasjonal atmosfære, nye perspektiver og styrker universitetets internasjonale posisjon. Det kan også bidra til andre typer samarbeid mellom universitetene og nye potensielle kandidater til det brennhete arbeidsmarkedet i Rogaland.

At bare 26 studenter fra UIS drar til utlandet med Erasmus er derimot et mysterium – er den norske eventyrlysten blitt borte?

CRAFT FOR SMB – SØKNADS- FRIST 4. SEPTEMBER

EU snakker mye om SMB, men når det kommer til stykke er de fleste programmer tilpasset store bedrifter og universiteter.

Heldigvis har de i forskningsprogrammet (7RP) beholdt CRAFT-programmet som har vist seg på være en gunstig ordning for SMB (under 250 ansatte) og spesielt for norske SMB'er som har lyktes veldig bra i dette programmet.

Målsetningen med CRAFT - programmet (heter egentlig: Research for the benefits of SMEs) er å hjelpe SMB som ikke har egen forskningskapasitet til å gjennomføre forskningsprosjekter sammen med europeiske samarbeidspartnere.

Her er noen kjennetegn for prosjekter og deltagere i programmet: www.cordis.lu/pub/fp7/docs/research_smes_en.pdf

- a) Prosjektet skal være innovativt og ha en tydelig europeisk dimensjon, men behøver ikke passe inn i forskningsprogrammets tematiske prioriteringer
- b) Målsetningen skal være å styrke forskningskapasiteten i europeiske SMB
- c) I prosjektet skal minst 3 SMB fra minst 3 EU/EØS land delta (vanligvis mellom 5-10 deltagere)
- d) Forskningen skal utføres av 2 FoU organisasjoner (universitet, FoU-organisasjon eller forskningsavdeling i stor bedrift)
- e) Prosjektene er på mellom 4 og 12 millioner kroner og EU finansierer 75% av SMB--deltagernes andel som hovedsakelig skal gå til å kjøpe forskning

ÅPENT TOG- MARKED I EU GIR EUROSTAR- KONKURRANSE FRA 2010

I 2010 liberaliserer EU konkurransen for persontrafikk for tog i hele EU og dermed også i EØS.

Dette kombinert med økt interesse for klima, gjør at transportbedrifter – med flyselskapene i spissen – vurderer hvordan de kan komme inn på dette markedet.

Da Storbritannia liberaliserte persontrafikken for tog ble flyselskapet Virgin en stor aktør og 2010 forventer man at Air France, KLM og andre flyselskaper prøver å kompensere det de taper på flytrafikken med økt trafikk på skinner.

Da hurtigtoget Thalys mellom Brussel og Paris (1t 20 min) startet opp i 1996 ble flyruten lagt ned og mange som før tok bil tar nå toget.

Når den nye ruten fra Paris til Strasbourg setter i gang i år, øker markedsandelen til toget. Også på ruten Paris-Frankfurt forventes det nye toget å ta 40% av flytrafikken.

Eurostar som går mellom Paris, Brussel og London har derimot ikke lykkes ta den markedsandelen som man forventet.

Billige fly og konkurransekraftige ferger har gjort livet vanskelig for Eurostar og her forventer man fra 2010 at andre togoperatører kommer raskt inn etter liberaliseringen.

Tidspunktet for liberaliseringen kommer i en tid med økende miljøbevissthet og for oss i Brussel blir det spennende å se om konkurransen kan styrke konkurranseevnen for toget til London og andre steder.

Fra Rogaland har vi direkte fly til hurtigtogbyer som Frankfurt, Amsterdam og London – dette gir mange nye muligheter for den innovative reiseoperatør eller turist.

- f) FoU-deltager skal ha betalt 100% for sin forskning – dette gjør det interessant for forskningsinstitusjoner som vanligvis bare får 50-75% fra EU

Søknads- og evalueringsprosessen er lang og den bedriften som planlegger å søke ved neste frist – 4.

september 2007– bør komme raskt i gang.

I Rogaland har både Polytec i Haugesund og IRIS i Stavanger erfaring med CRAFT og kan hjelpe til med søknadsskrivningen. EU fagenheten på UIS kan også gi søknadshjelp og dere kan alltid diskutere prosjekter med oss.

EU PÅ VEI MOT ET VIRKELIG INDRE MARKED FOR FINANSIELLE TJENESTER

EUs drøm er at det europeiske markedet skal fungere på samme måte som et nasjonalt marked. For å få dette til måtte først de fysiske grensene viskes bort, regler harmoniseres og andre begrensninger for handel over grensene tas bort. EUs Indre Marked i 1993 var et langt steg i denne retning og den monetære unionen i 1999 la stort press på de hindringer som fortsatt fantes på veien mot et virkelig indre hjemmemarked.

En viktig hindring har vært de finansielle tjenester som har gjort det komplisert og dyrt å handle over grensene.

Med femårsplanen for finansielle tjenester (2005-2010) ser det ut til at EU tar et langt steg i denne retningen.

Innenfor engros bankvirksomheten (wholesale banking) er mye allerede harmonisert og med Single European Payment Area (SEPA som består av EU og EFTA-landene) kan man fra 2008 bruke bankkort i andre SEPA-land og gjøre overføringer i euro uten ekstra kostnad.

Norske bankkort er i kroner og

får ikke denne fordelene, men jeg kan ta med meg mitt belgiske bankkort til Portugal og ta ut euro uten ekstra kostnad.

SEPA gjør at stadig flere norske bedrifter som har mange transaksjoner i euro i dag oppretter konto i Euroland – ofte i samarbeid med sin norske bank.

Nå er turen også kommet til bankvirksomhet mot forbrukerne (retail banking) – dvs bankkonto, forbrukslån, pantelån, investeringer og forsikringer.

EU ønsker at forbrukeren skal ha større muligheter og større sikkerhet til å handle slike tjenester over grensene.

EUs ”green Paper on retail financial services” ligger ute til høring og Europakommisjonen ber om kommentarer før 16. juli og inviterer til åpen høring 19 september i Brussel.

Et eksempel på et tema som diskuteres er bytte av konto. Her ønsker Europakommisjonen og forbrukerorganisasjonene at det skal bli mulig å beholde kontonummeret når man bytter bank.

Dette forenkler bytte av konto på samme måte som bytte av mobiltelefonleverandør ble forenklet når nummeret følger med.

Bankene på sin side liker ikke denne sammenligningen med mobiltelefoner og mener istedenfor at man må sammenligne en bankkonto med en husadresse – og den tar man ikke med seg når man flytter.

Dette er et typisk eksempel på lobbykamp i Brussel der bankene kjemper mot forbrukerorganisasjonene og ofte Europakommisjonen. Bankfolk er imidlertid veloppdragne lobbyister i slips og lenker seg sannsynligvis ikke fast på place Schuman.

Det indre markedet er langt fra ferdig, men en bedre liberalisering av markedet for finansielle tjenester kommer til å ha stor betydning for næringslivet, forbrukere og ikke minst for offensive finansielle organisasjoner som kan lage nye produkter og bevege seg over grensene. Norske banker følger dette gjennom FNH som er med i EBF (European Banking Federation). Stavanger-regionen ønsker å styrke sin posisjon som finansregion og finansorganisasjonene i regionen følger sikkert denne utvikling nære slik at de kan utvikle nye spennende produkter.

ENERGIPLAN GIR NYE REGIONALE POSISJONERINGER

I Brussel har vi over 200 regionale kontorer og det er interessant å se hvordan utviklingen i Europa skaper ny posisjoneringsmuligheter.

Da muren falt i 1989 tok det ikke langt tid før regioner profilerte seg som "gateways to the east" og etter Lisboa-prosessen i 2000 ble Europa plutselig fylt med "Innovasjons regioner"

I samband med EUs ambisiøse energi og klimaplan endrer nå strategiene seg i retning av energi. I Flandern skaper man Gent Bio-Energy Valley, Freiburg blir Solar Valley, Dunkerque Land Of Energy med ny fokus på Bioenergi og mange andre kommer etter.

Modell for mange er den danske vindkraft industrien som har blitt en regional og nasjonal suksess og som gir 15 milliarder kr eksportinntekter i året.

Energiregioner kommer det til å bli mange av i Europa i tiden fremover og det blir viktig for oss å markere oss og skille oss ut fra alle de andre. Marine Center på Karmøy, Gassenteret i Risavika og tenketanken European Energy Supply Observatory blir viktige biter i vår posisjon som europeisk energiregion.

NYE PERSON TIL STAVANGER- REGIONENS EUROPAKONTOR

Kyrre Aas som har arbeidet på SRE i 3 år flytter nå hjem til Rogaland og Fagenheten for EU forskning på UIS, der kan skal hjelpe til med å øke deltagelsen fra regionen i EUs forskningsprogrammer.

Lillian Dale kommer til å ta hans plass på SRE. Hun har studert på UIS, UIB, Montpellier og tatt sin Master på den anerkjente College of Europe i Warsawa. Hun har også arbeidet på UIS og vi gleder oss til å få hennes Europakunnskap inn på kontoret.

Årsrapport for
Stavangerregionens
Europakontor for 2006
finner du nå på:
www.one-market.org

WWW.ONE-MARKET.org
Pål Jacob Jacobsen kommer
til Rogaland:
18.-20. juni,
24.-26. september
Ta kontakt direkte med
Randi Thorsen i
Stavangerregionen
Næringsutvikling om du
ønsker møte eller foredrag.
E-post til Stavanger-
regionens Europakontor er
som følger :
pal@onemarket.be
Redaksjonen avsluttet
16-05-2007

TA KONTAKT -
SEND OSS MELDING I DAG
HVIS DU ØNSKER
"NYTT FRA BRUSSEL!"

Til Stavangerregionens Europakontor
ved Trygve Brekke c/o Forus Næringspark AS

Lagerveien 23 - 4033 Stavanger.
Telefon: 51 44 66 00 - Telefax: 51 44 66 01
eller gå inn på: www.nyttfrabrussel.net

Gratis abonnement på «Nytt fra Brussel», enten på e-mail eller i posten.
www.nyttfrabrussel.net

STAVANGERREGIONENS EUROPAKONTOR:

Forus Næringspark AS ved Trygve Brekke - Lagerveien 23 - 4033 STAVANGER
Telefon: 51 44 66 00 - Telefax: 51 44 66 01

Ansvarlige for Stavanger-regionens Europakontor:
STAVANGER KOMMUNE, SANDNES KOMMUNE, ROGALAND FYLKESKOMMUNE, FORUS NÆRINGS-PARK AS,
IRIS, LYSE ENERGI, HAUGESUND KOMMUNE, KARMØY KOMMUNE, UNIVERSITETET I STAVANGER,
HØGSKOLEN STORD HAUGESUND

www.nyttfrabrussel.net